

بررسی آسیب پذیری های TrustZone ARM

سید جواد موسوی حسینی

دانشجو ارشد مهندسی کامپیوتر گرایش شبکه های کامپیوتری، دانشگاه جامع امام حسین^(ع)

علیرضا فرجی

دانشجو ارشد مهندسی کامپیوتر گرایش شبکه های کامپیوتری، دانشگاه جامع امام حسین^(ع)

چکیده

آسیب پذیری امنیتی پردازنده هایی که از معماری کورتکس کمپانی آرم استفاده می کنند دستگاه های زیادی را تحت تأثیر قرار خواهد داد. این معماری اغلب در دستگاه های همراه مورد استفاده قرار گرفته است. مشکلات امنیتی مرتبط با حافظه میلیون ها سی پی یو تولید کمپانی اینتل را تحت تأثیر قرار داده است. کمپانی ARM نیز تأیید کرده که تعداد بسیاری از سی پی یو هایی که از معماری کورتکس (Cortex) استفاده می کنند از آسیب پذیری های امنیتی رنج می برند. معماری کورتکس در طیف وسیعی از دستگاه های اندرویدی و دستگاه هایی که از سیستم عامل IOS Apple استفاده می کنند استفاده شده است. ما در این مقاله ابتدا به معرفی TrustZone پرداخته و سپس در ادامه به بررسی آسیب پذیری های آن می پردازیم.

واژگان کلیدی: آسیب پذیری، امنیت، آرم، معماری، کورتکس

مقدمه

با ظهور دستگاه‌های تلفن همراه در سال‌های اخیر، چشم‌انداز محاسبات را به طور قابل توجهی تغییر داده‌اند. از اوایل سال ۲۰۱۴، استفاده از اینترنت در دستگاه‌های تلفن همراه از رایانه شخصی بیشتر شده است. یک سیستم معمولاً فقط در سطح نرم افزار ایمن می‌شود. با این حال، با ایجاد بررسی‌های امنیتی در سخت افزار سیستم می‌توان به سطح بیشتری از امنیت دست یافت. این ایده توسط مفهوم محیط‌های اجرایی مورد اعتماد (TEE) پیاده سازی شده است (Platform, 2013).

یک استاندارد صنعتی در مورد آنچه TEE به طور گسترده پذیرفته شده بیان می‌کند که TEE یک منطقه امن از پردازنده اصلی یک دستگاه است که باید اجرای ایمن ایزوله نرم‌افزار امنیتی مجاز را ارائه دهد. علاوه بر این، باید بتواند در زمینه‌های احراز هویت کاربر، پردازش و جداسازی مورد اعتماد، اعتبارسنجی تراکنش، استفاده از منابع امن و صدور گواهی برنامه‌هایی داشته باشد. همچنین می‌توان از TEE برای محافظت از محتوای دیجیتالی مانند ویدئوهای پخش شده در برابر سرقت با نگهداشتن همه برنامه‌های مرتبط در ناحیه امن پردازنده استفاده کرد. از آنجایی که ARM به طور گسترده در اکثر دستگاه‌های کنترل‌کننده موبایل و میکروکنترلر مستقر شده است، هدف TrustZone تأمین امنیت برای آن پلتفرم‌ها است.

آشنایی با پردازنده‌های ARM

تا به امروز ۱۱ نسخه از معماری‌های ARM تعریف شده است، یعنی ARMv1 تا ARMv11 که یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آن استفاده از RISC است.

RISC که مخفف Reduced instruction Set Computing یا مجموعه دستورهای ساده شده است در واقع نوعی از طراحی CPU است که پایه و اساس آن، ساده‌سازی دستورها است که منجر به بازده بالا و سرعت بخشیدن به اجرای دستورها می‌شود. پردازنده‌ای که بر اساس این طراحی ساخته می‌شود را RISC می‌نامند. مهم‌ترین و معروف‌ترین معماری که بر اساس RISC طراحی شده، ARM است. چندین نوع مختلف از معماری برای پردازنده‌های ARM وجود دارد که از آن جمله می‌توان به ARMv7، ARMv3، V2 و ... اشاره کرد. کمپانی‌ها برای استفاده از هر کدام از این طراحی‌ها باید گواهی مربوط به آن را از ARM دریافت کنند. کمپانی‌ها از این معماری در ساخت پردازنده‌های مورد نظر خود بهره برده و در نهایت با یکپارچه‌سازی آن با واحد پردازش گرافیک، حافظه رم و قسمت کنترلر باند رادیویی سیستم روی - یک - چیپ خود را می‌سازند (SoC). پس لازم است بدانید که کل SoC بر اساس معماری ARM تولید نمی‌شود و تنها بخش CPU آن بر مبنای معماری ARM طراحی و تولید می‌گردد. محبوب‌ترین CPUهای موجود در بازار اکنون از معماری ARMv7 (۳۲ بیتی، یعنی Cortex-A8، Cortex-A9، Cortex-M4) یا ARMv8 (۶۴ بیتی، یعنی Cortex-A53، Cortex-A57) استفاده می‌کنند. معماری ARM دارای ویژگی‌های زیر است (Ngabonziza et al., 2016):

- ۱) دارای یک پرونده ثبت یکنواخت بزرگ است.^۱
- ۲) عملیات پردازش داده فقط بر روی رجیسترها عمل می‌کند، نه مستقیماً روی حافظه.
- ۳) حالت‌های آدرس دهی ساده.
- ۴) دستورالعمل‌هایی که یک شیفت را با یک عملیات حسابی و منطقی ترکیب می‌کند.
- ۵) حالت‌های آدرس دهی افزایش خودکار و کاهش خودکار برای بهینه سازی حلقه‌های برنامه.
- ۶) بارگیری و ذخیره دستورالعمل‌های متعدد برای به حداکثر رساندن توان داده.

¹ large uniform register file

بررسی TrustZone

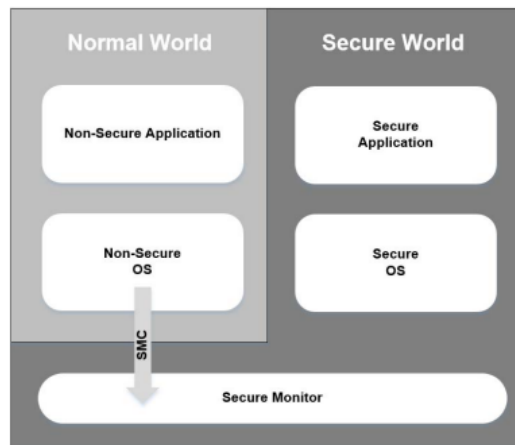
TrustZone (Holdings, 2009) یک افزونه امنیتی سخت افزاری اختیاری از معماری پردازنده ARM است که شامل باس یکپارچه و تجهیزات جانبی سیستم است. امنیت TrustZone بر اساس ایده پارتیشن بندی تمام سخت افزار و نرم افزار (System on Chip) (SoC) به دو محیط است: محیط امن و محیط عادی. محیط امن یعنی همه چیز زمانی که حالت پردازنده امن است اجرا می شود و محیط عادی همه چیزهایی است که وقتی پردازنده در حالت غیر ایمن است اجرا می شود. با توجه به اینکه محیط امن محدود نیست موانع سخت افزاری برای جلوگیری از دسترسی اجزای عادی جهان به منابع امن جهانی ایجاد شده است. به طور خاص، سیستم حافظه از دسترسی محیط عادی به چند مورد جلوگیری می کند:

(۱) مناطقی از حافظه فیزیکی که به عنوان محیط امن تعیین شده اند

(۲) کنترل های سیستمی که برای محیط امن اعمال می شوند.

(۳) سوئیچینگ وضعیت، فرای تعدادی از مکانیسم های تایید شده.

این پارتیشن بندی ممکن است فیزیکی یا مجازی باشد. به عنوان مثال، یک هسته پردازشگر فیزیکی توسط محیط معمولی و ایمن به روش زمان بندی^۲ به اشتراک گذاشته می شود، که به هر دو محیط این توهم^۳ را می دهد که صاحب پردازنده است. محیط امن امکان ایجاد یک محیط قابل برنامه ریزی جدا شده را به وجود می آورد که می تواند طیف گسترده ای از برنامه های امنیتی را اجرا کند.

شکل ۱ - شمای TrustZone بر ARM Cortex-A

بررسی آسیب پذیری (CVE-2020-16273) Armv8-M Architecture-Stack sealing

گزارشی به Arm ارائه شده است که نشان می دهد نرم افزار امنی که روی پردازنده های Armv8-M اجرا می شود ممکن است در برابر حملات ایجاد شده از حالت غیر امن آسیب پذیر باشد. اگر نرم افزار Secure هنگام ایجاد پشته ها، یا هنگام انجام انتقال غیراستاندارد بین حالت ها به درستی پشته های Secure را مدیریت نکند، این آسیب پذیری صرفاً در نرم افزار رخ می دهد و به آن Stack Sealing می گویند. فقط در پردازنده های Armv8-M که از پسوند امنیتی TrustZone استفاده می شود، یعنی کد در حال اجرا در هر دو حالت امن و غیرایمن وجود دارد، ضروری است. هیچ تغییری در سخت افزار لازم نیست (Cerdeira et al., 2020).

² time-sliced fashion

³ illusion

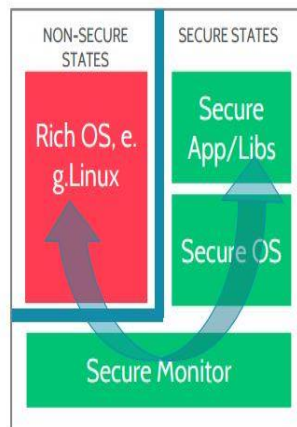
این آسیب پذیری می تواند به یک عامل مخرب اجازه دهد تا یک پشته در نرم افزار Secure world راه اندازی کند بدون اینکه فوراً یک استثناء خطا در دنیای امن ایجاد کند. این تغییر می تواند منجر به عملکرد نادرست اجرای کد امن شود که می تواند باعث انکار سرویس از کد امن یا عملکرد نادرست پلت فرم شود.

اگر عملیات مهر و موم پشته در نرم افزار Secure انجام نشود، می تواند به مهاجمی که کد را در حالت غیر ایمن اجرا می کند، اجازه می دهد تا بدون ایجاد خطا، یک حمله تحت جریان پشته را راه اندازی کند. این فقط می تواند بر روی نرم افزارهای پردازنده های مبتنی بر Armv8-M با پسوند TrustZone تأثیر بگذارد که نرم افزار را در هر دو حالت امن و غیرایمن اجرا می کند.

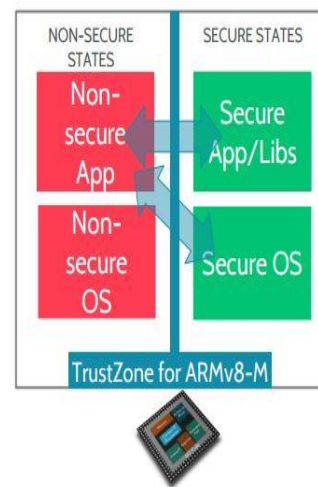
در یک پردازنده مبتنی بر Armv8-M با پسوند امنیتی، اگر نرم افزار Secure فقط از نشانگر پشته اصلی (MSP_S) استفاده کند و فقط از دستورالعمل BLXNS برای جابجایی از حالت امن به حالت غیر ایمن یا از طریق دنباله های وقفه استفاده کند، سیستم تحت تأثیر این آسیب پذیری قرار نگرفته است. با این حال، برای اطمینان از محافظت از سیستم در برابر حملات زیر جریان پشته، Arm توصیه می کند که پشته های امنی که در سیستم استفاده می شوند، مهر و موم شوند.

نرم افزاری که بر روی پردازنده های مبتنی بر Armv8-M با پسوندهای امنیتی برای جداسازی بین حالت های امن و غیرایمن اجرا می شود، و در جایی که یک عامل مخرب ممکن است کد خود را در دنیای غیر امن اجرا کند، نیاز دارد که همه پشته های امن مهر و موم شوند. نرم افزار حالت امن که روی پردازنده های Cortex-M33، Cortex-M35P، Cortex-M55 یا Arm Cortex®-M23 اجرا می شود، و هر نرم افزار حالت امنی که بر روی یک پردازنده مبتنی بر Armv8-M اجرا می شود که برنامه های افزودنی امنیتی توسعه یافته تحت مجوز را پیاده سازی کرده است.

TrustZone for ARMv8-A

TrustZone for ARMv8-M

شکل ۲: TrustZone for ARM v8-M vs TrustZone for ARM v8-A

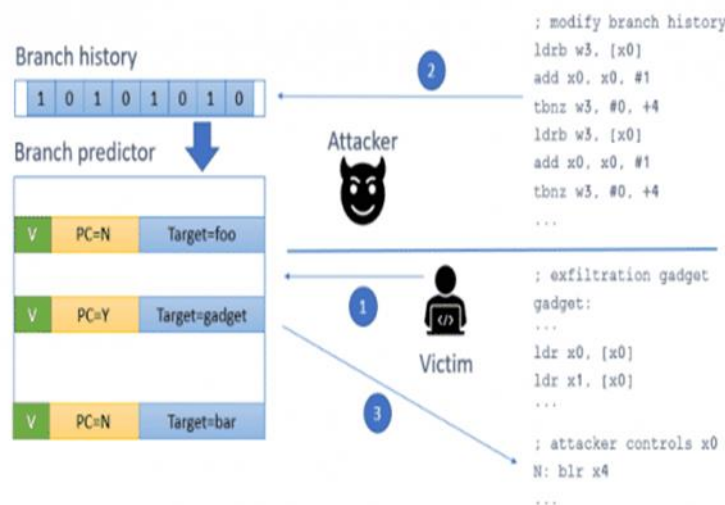
بررسی آسیب پذیری Spectre Branch History Buffer (CVE-2022-23960)

اسپکتر یک آسیب است که یک برنامه را جهت دسترسی به محل های دلخواه در فضای حافظه برنامه ترغیب می نماید. یک مهاجم

ممکن است محتوای حافظه در دسترس را بخواند و سپس به طور بالقوه توانایی دسترسی به داده‌های حساس را داشته باشد (Fitzek et al., 2015)

ARM گزارش داده‌است که اکثر پردازنده‌های آن‌ها آسیب‌پذیر نیستند و لیستی از پردازنده‌های خاص را که تحت آسیب‌پذیری اسپکترا قرار می‌گیرند، منتشر کرد:

Cortex-A73, Cortex-A72, Cortex-A57, Cortex-A17, Cortex-A15, Cortex-A9, Cortex-A8, Cortex-R8, Cortex-R7 و Cortex-A75 سایر هسته‌های CPU سفارشی تولیدکنندگان که مجموعه‌های دستورالعمل ARM را اجرا می‌کنند، مانند نمونه‌هایی که در اعضای جدید پردازنده‌های سری A اپل وجود دارد، نیز آسیب‌پذیر هستند (Deb, 2018; Kocher et al., 2019)

شکل ۳: Spectre Branch History Buffer

بررسی آسیب پذیری (DMA Attack) حمله DMA بر TrustZone در دستگاه‌های فاقد حفاظت حافظه

یک محیط اجرای قابل اعتماد (TEE) تعبیه شده در هسته‌های پردازنده که توسط برخی از فروشندگان مازول‌های ARM ارائه می‌شود که به طور کامل با مشخصات TrustZone مطابقت ندارند، و ممکن است منجر به آسیب پذیری در سیستم شود. حمله DMA از دنیای ناامن به دنیای امن و طراحی و اجرای این حمله در یک سخت افزار ناامن واقعی را انجام می‌دهد (Pinto & Santos, 2019).

اگرچه ARM TrustZone یک راه عالی برای پیاده سازی مکانیسم‌های امنیتی در دستگاه‌های تعبیه شده در اینترنت اشیا است، اما همچنان مستعد اجرای ناکافی سخت افزار و نرم افزار است. بنابراین، سخت‌افزار شرکت‌های مختلف مانند گوگل، سامسونگ، هواوی و غیره ممکن است همچنان تحت تأثیر آسیب‌پذیری‌های شدیدی باشد که کل مجموعه امنیتی را به خطر می‌اندازد یکی از ویژگی‌های کلیدی AMBA (معماری پیشرفته گذرگاه میکروکنترلر) AXI (رابط توسعه پذیر پیشرفته) جداسازی فضای آدرس است. بنابراین،

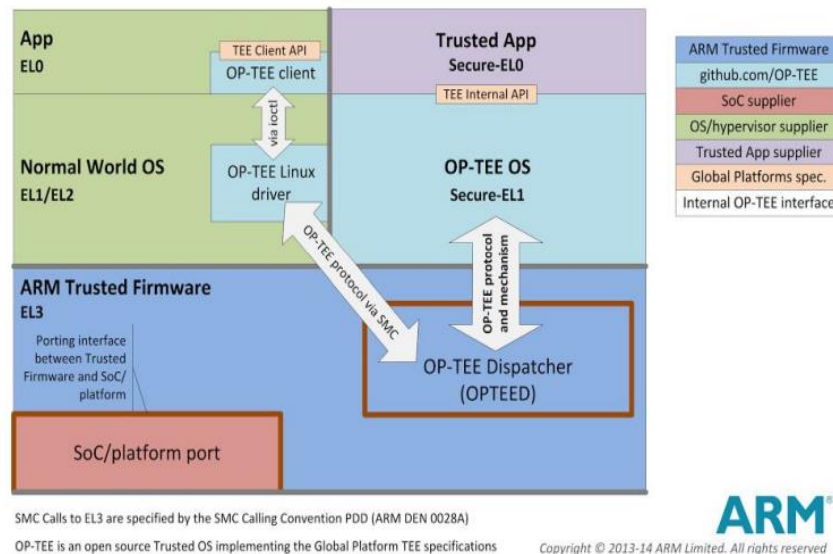
فقدان آنها باعث ایجاد جدایی ناامن حافظه بین دنیای عادی و دنیای امن می شود.

OP-TEE یکی از سیستم عامل های رایجی است که روی TrustZone اجرا می شود.

OP-TEE (Open Portable Trusted Execution Environment) یک سیستم عامل محبوب، منبع باز و TrustZone است. ما از OP-TEE به عنوان یک سیستم عامل TrustZone مرجع برای نشان دادن حمله ارائه شده استفاده کردیم، اگرچه این حمله به دلیل اشکال OP-TEE نیست بلکه یک ویژگی سخت افزاری از دست رفته است. حمله ما به مهاجم اجازه می دهد تا کد دلخواه را در دنیای امن اجرا کند یا داده های دلخواه را از دنیای امن در سیستم عامل غنی بخواند. حمله ما یک حمله کنترل جریان بر روی هسته OP-TEE است. همچنین، یک آسیب پذیری سخت افزاری را در SoC نشان می دهیم که ARM TrustZone را به خطر می اندازد. با استفاده از حمله DMA، ما توانایی جایگزینی برنامه های قابل اعتماد را با برنامه های مخرب به دست می آوریم. علاوه بر این، ما یک حمله به رایانه Raspberry Pi را نشان می دهیم و توضیح می دهیم که چگونه این روش بر روی دیگر پلتفرم ها تأثیر می گذارد. همچنین اقداماتی را برای کاهش این آسیب پذیری ارائه می کند. حمله زمانی که AMBA AXI حضور داشت امکان پذیر نبود. متأسفانه AMBA AXI در چند دستگاه سخت افزاری مدرن از جمله Raspberry Pi 3 و Jetson Nano وجود ندارد.

استفاده از حملات DMA در TrustZone طیف وسیعی از احتمالات حمله را در اختیار شما قرار می دهد. ، ما استفاده از حملات DMA را برای انجام ACE (اجرای کد دلخواه) نشان می دهیم. با این حال، می توان از این روش برای خواندن کد دلخواه از حافظه فیزیکی استفاده کرد که به موجب آن یک کاربر مخرب می تواند به داده های حساس دسترسی پیدا کند.

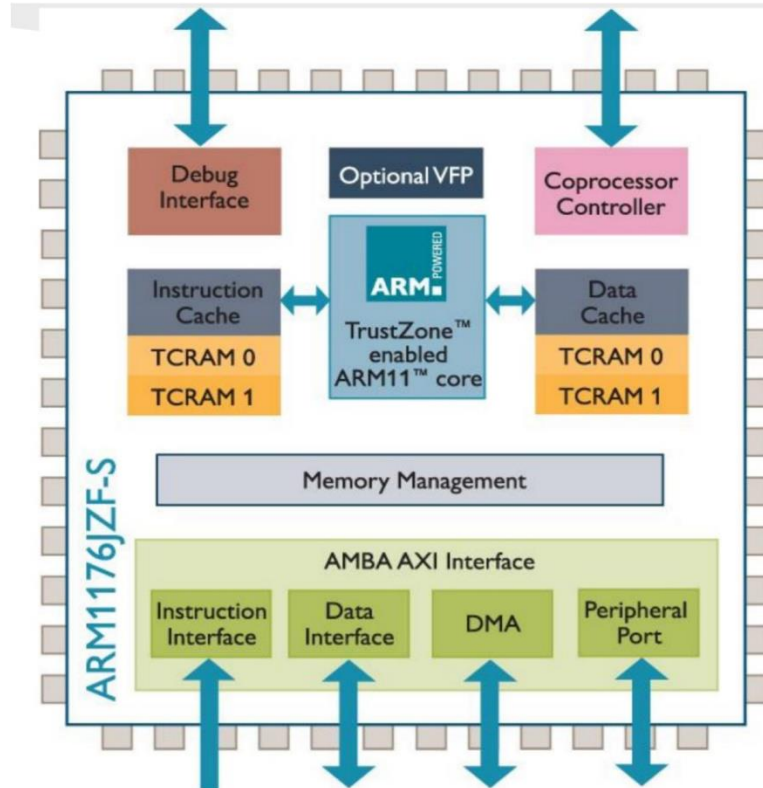
ARM Trusted Firmware and OP-TEE

شکل ۴: Arm Trusted Firmware and OP-TEE

شکل (۴) تراشه BCM2837 را نشان می دهد. این Broadcom SOC از تراکنش های TrustZone و DMA از طریق AMBA Advanced Microcontroller Bus Architecture AXI (Advanced Extensible Interface) پشتیبانی می کند. همانطور که قبلاً ذکر شد، پیاده سازی همه فروشندگان با کل مشخصات سخت افزاری مطابقت ندارد. برای مثال، شکل نشان می دهد که BCM2837

دارای گذرگاه AXI صحیح است، اما فاقد TZASC و TZPC است که آن را در برابر حملات DMA آسیب پذیر می کند (Stajnerod, 2021).

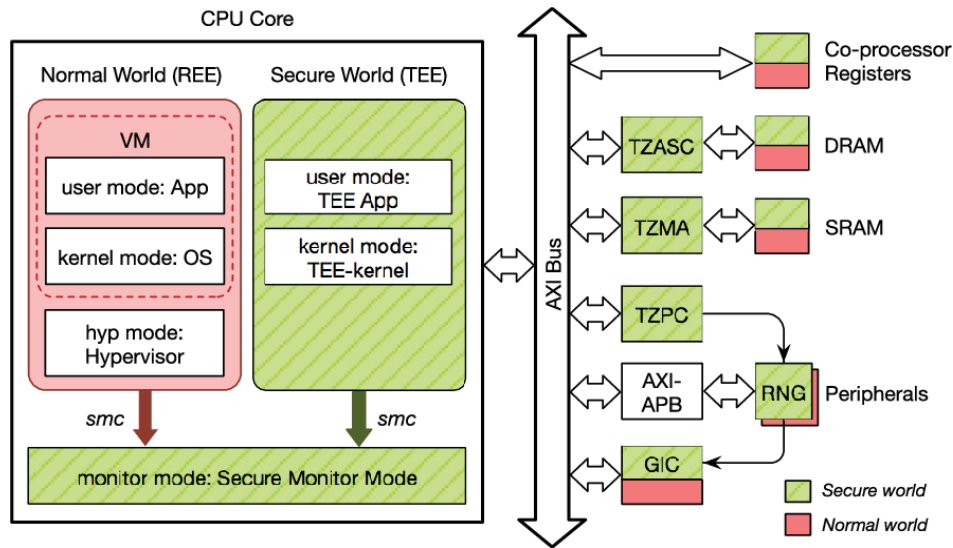

شکل (۴): تراشه BCM2837

TZASC یک ابزار جانبی با معماری گذرگاه میکروکنترلر پیشرفته (AMBA) سازگار با سیستم روی تراشه (SoC) است. این یک کنترل کننده فضای آدرس با کارایی بالا و بهینه سازی منطقه با رابط های گذرگاه AMBA روی تراشه است که با پروتکل AMBA Advanced Extensible Interface (AXI) و پروتکل AMBA Advanced Peripheral Bus (APB) مطابقت دارد. TrustZone Protection Controller (TZPC)، TZProtCtrl، یک دستگاه جانبی SoC سازگار با AMBA است که توسط ARM Limited توسعه، آزمایش و دارای مجوز است. TZPC رابط نرم افزاری برای بیت های حفاظتی در یک سیستم امن در طراحی TrustZone فراهم می کند. انعطاف پذیری سیستم را برای شما فراهم می کند تا بتوانید مناطق مختلف حافظه را به عنوان امن یا غیر ایمن پیکربندی کنید.

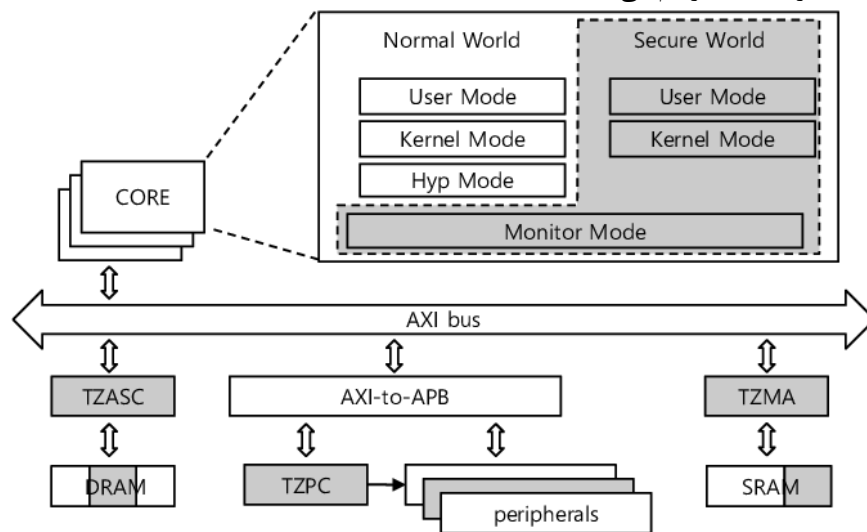
TZPC دارای ویژگی های زیر است:

دارای بیت های حفاظتی است که به شما امکان می دهد تا ۲۴ ناحیه حافظه را به صورت ایمن یا غیر ایمن برنامه ریزی کنید. دارای بیت های منطقه ایمن است که به شما امکان می دهد یک منطقه از RAM داخلی را به دو قسمت امن و غیر ایمن تقسیم کنید. در مناطقی که دارای یک رابط سیستم AMBA APB است، هیچ حالت انتظار APB یا پاسخ خطای Slave ایجاد نمی کند و بنابراین با پروتکل AMBA 2 APB سازگار است.

شکل (۵): TrustZone Protection Controller

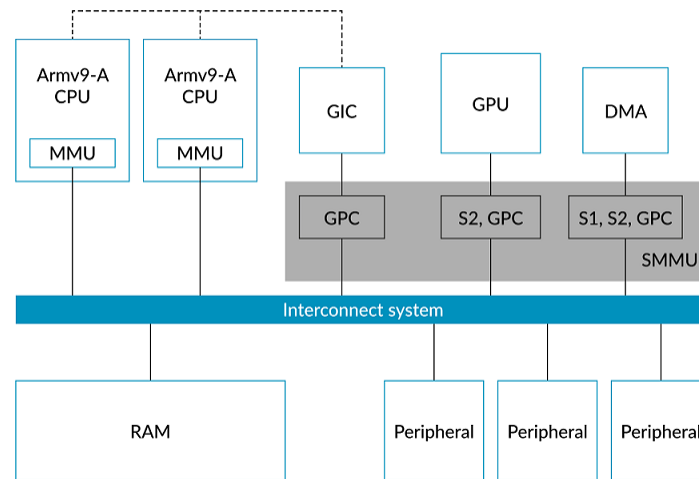
هنگام انتخاب SoC، باید الزامات دستگاه را با ویژگی‌های SoC مقایسه کنید. در هنگام انتخاب SoC، می‌خواهیم مطمئن شویم که معماری SoC دارای تمام تراشه‌های مورد نیاز برای ARM TrustZone است (TZPC، TZASC، TZMA). پشتیبانی‌شده و غیره). متأسفانه، بررسی معماری SoC همیشه آسان و خودکار نیست زیرا همه فروشندگان معماری SoC خود را منتشر نمی‌کنند. ما پیشنهاد می‌کنیم که فروشندگان SoC در مورد معماری خود در مورد ویژگی‌های امنیتی شفاف‌تر باشند. ما همچنین توصیه می‌کنیم که سازندگان مطمئن شوند که سخت افزار SoC آنها از مشخصات TrustZone ARM Core و TrustZone پشتیبانی می‌کند. در مواردی که TrustZone کاملاً سازگار در دسترس نیست (فقدان سخت‌افزار در SoC که TrustZone را ایمن می‌کند) استفاده شود. پشتیبانی از واحد مدیریت حافظه سیستم (SMMU) (که با نام IOMMU نیز شناخته می‌شود) به سیستم‌ها اجازه می‌دهد تا جداول صفحه نمایه را با تجهیزات جانبی به اشتراک بگذارند و سازگاری با پشتیبانی از دستگاه مجازی را در سطح سیستم با مدل حافظه معماری Arm فراهم می‌کند.

شکل (۶): TrustZone Address Space Controller

استفاده از SMMU (شبهه به IOMMU در Intel x86) برای پیکربندی آدرس‌های خاص برای کنترلرهای SMMU. DMA به عنوان MMU برای دسترسی BUS کار می‌کند، بنابراین هرگونه دسترسی به حافظه از طریق BUS با مجوز پیکربندی شده برای آدرس دسترسی مطابقت دارد. با SMMU و پیکربندی صحیح، حمله DMA از طریق تجهیزات جانبی امکان پذیر نخواهد بود. همچنین مهم است که توجه داشته باشید که یک مهاجم هسته می‌تواند این پیکربندی را تغییر دهد. در مورد Raspberry Pi، با غیرفعال کردن کنترل‌کننده DMA، یک کاربر یا ابزار جانبی غیرمجاز نمی‌تواند از تراکنش‌های DMA استفاده کند. دنیای امن را روی یک رم متفاوت بدون نگاشت کنترلر DMA تنظیم کنید تا هیچ رابط فیزیکی بین دنیای عادی و امن وجود نداشته باشد.

TRESOR-HUNT بر این بینش تکیه دارد که دشمنان دارای قابلیت DMA محدود به خواندن حافظه فیزیکی نیستند، بلکه می‌توانند مقادیر دلخواه را نیز در حافظه بنویسند. کلیدهای رمزگذاری هارد دیسک اگر در RAM ذخیره نمی‌شدند، ایمن در نظر گرفته می‌شدند. با این حال، TRESOR-HUNT کدهای مخرب را با استفاده از یک حمله DMA به هسته تزریق می‌کند و سپس کلیدهای رمزگذاری دیسک را از CPU به حافظه سیستم هدف استخراج می‌کند تا با استفاده از یک انتقال معمولی DMA بتوان آنها را از آن بازیابی کرد. نشان می‌دهد که یک دشمن با دسترسی فیزیکی به یک دستگاه می‌تواند با اتصال یک کنترل‌کننده حافظه مخرب به پین‌های در معرض هر سوکت DIMM RAM، نقش کنترل‌کننده حافظه دستگاه را جعل کند. با انجام این کار، یک مهاجم دسترسی کامل (READ/WRITE) به حافظه هدف خواهد داشت.

شکل (۷): System Memory Management Unit

بحث و نتیجه‌گیری

به طور کلی، می‌توان دید که TrustZone ARM یک پیاده‌سازی قابل اجرا از محیط اجرای مورد اعتماد است. ARM مکانیزم‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری را برای جداسازی داده‌های ایمن و ناامن ارائه کرده است. کنترل‌کننده‌های سخت‌افزار سطح قابل قبولی از سازگاری با عقب را فراهم می‌کنند و سعی می‌کنند از کاهش بیش از حد تأخیر جلوگیری کنند. معماری نرم افزار امکان انعطاف پذیری را فراهم می‌کند: محیط امن می‌تواند یک فرآیند پیرو، یک سیستم عامل کامل یا جایی در بین باشد. در این مقاله ما به بررسی برخی از آسیب پذیری‌های موجود آن پرداختیم.

منابع:

- vulnerabilities in trustzone-assisted tee systems. 2020 IEEE Symposium on Security and Privacy (SP), Deb, P. S. (2018). An analysis on effects after mitigating meltdown and spectre vulnerabilities.
- Fitzek, A., Achleitner, F., Winter, J., & Hein, D. (2015). The ANDIX research OS—ARM TrustZone meets industrial control systems security. 2015 IEEE 13th International Conference on Industrial Informatics (INDIN),
- Holdings, A. (2009). ARM security technology: Building a secure system using trustzone technology. *Retrieved on June, 10, 2021.*
- Kocher, P., Horn, J., Fogh, A., Genkin, D., Gruss, D., Haas, W., Hamburg, M., Lipp, M., Mangard, S., & Prescher, T. (2019). Spectre attacks: Exploiting speculative execution. 2019 IEEE Symposium on Security and Privacy (SP),
- Ngabonziza, B., Martin, D., Bailey, A., Cho, H., & Martin, S. (2016). Trustzone explained: Architectural features and use cases. 2016 IEEE 2nd International Conference on Collaboration and Internet Computing (CIC),
- Pinto, S., & Santos, N. (2019). Demystifying arm trustzone: A comprehensive survey. *ACM Computing Surveys (CSUR)*, 51(6), 1-36.
- Platform, G. (2013). Global platform made simple guide: Trusted execution environment (tee) guide. *Derniere visite*, 12(04).
- Stajnsrod, R. (2021). *Attacking ARM TrustZone using Hardware vulnerability* The Interdisciplinary Center, Herzliya].

Investigating TrustZone ARM vulnerabilities

Alireza Faraji

Seyed Javad Mousavi

Abstract

The security vulnerability of processors using Arm's Cortex architecture will affect many devices. This architecture is often used in mobile devices. Security problems related to memory have affected millions of CPUs manufactured by Intel. ARM has also confirmed that many CPUs that use the Cortex architecture suffer from security vulnerabilities. The Cortex architecture is used in a wide range of Android devices and devices running Apple's iOS operating system. In this article, we first introduce TrustZone and then continue to examine its vulnerabilities.

Keywords: Vulnerability, Security, Logo, Architecture, Cortex